

APPROACHES TO THE EVALUATION OF STUDENTS OF THE PROFESSIONAL COLLEGE AT STUDYING OF DISCIPLINE “PHARMACEUTICAL CHEMISTRY”

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ “ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ”

Velyka A.Y. / Велика А.Я.

*Candidate of Biological Sciences / кандидат біологічних наук
Associated professor of the Medical and
Pharmaceutical Chemistry Department Bukovinian /
доцент кафедри медичної та фармацевтичної хімії
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6550-4822>*

Garvasiuk O. / Гарвасюк О.

*Candidate of Medical Sciences / Кандидат медичних наук
Associated professor / доцент
Associated professor of the Department of Pathological Anatomy
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1936-2015>*

Kropelnytska Y.V. / Крпельницька Ю.В.

*Lecturer of the Professional College /
Викладач вищої категорії фахового коледжу
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9517-8041>
Bukovinian State Medical University /
Буковинський державний медичний університет*

Анотація. Якісна підготовка майбутніх медичних спеціалістів не може бути здійснене без грамотного вибору форм і методів контролю. Посилення уваги до проблеми контролю занять викликано не тільки бажанням визначити ступінь підготовленості студентів, але і потягом до удосконалення всієї системи навчання. У даній статті авторами представлені різні форми контролю, що застосовуються на різних етапах практичного заняття при викладанні фармацевтичної хімії студентам-фармацевтам у фаховому коледжі Буковинського державного медичного університету.

Ключові слова: фармацевтична хімія, форми контролю, студенти-фармацевти, фаховий коледж.

Вступ.

Пріоритетним завданням сучасної вищої освіти є всебічний та гармонійний розвиток особистості, підготовка конкурентоздатних фахівців, здатних творчо вирішувати загально-виробничі та соціально-економічні проблеми. Забезпечення якості умов підготовки фахівців, які б відповідали вимогам сьогодення, безпосередньо залежить від змісту та організації навчально-виховного процесу, оскільки саме в його перебігу проходить професійне становлення особистості. Важливим структурним компонентом навчального процесу, пов'язаним з його цілями, змістом і методами, є контроль. Від результатів контролю значною мірою залежать постановка цілей і завдань навчання, вибір і послідовність застосування його методів. Завдяки контролю реалізується зворотній зв'язок, що дає змогу оперативно регулювати і корегувати процес навчання, ставити конкретні завдання на наступне заняття. В умовах перенесення акцентів на самостійне оволодіння знаннями великого значення набуває вивчення ролі контролю у формуванні мотивації учіння

студентів, розвитку їх пізнавальної самостійності, самоконтролю особистості. У зв'язку з цим, у процесі дослідження значна увага приділяється вивченню робіт, присвячених проблемам розвитку особистості, її ціннісних орієнтацій, пізнавальних здібностей. Ці всі аспекти знайшли відображення у роботах І. Волощука, С. Гончаренка, М. Євтуха, І. Зязюна, О. Киричука, В. Корнеєва та ін. [1].

Основна частина.

Система навчання у вищій школі – багатогранний процес, що складається з цілого ряду взаємопов'язаних елементів. Серед них важливе місце посідає контроль знань, тобто організація зворотного зв'язку як засобу управління навчально-виховним процесом. Ця проблема є особливо актуальною сьогодні, адже система вищої освіти в Україні підлягає повній організаційній перебудові. Посилення уваги до проблеми контролю занять викликано не тільки бажанням визначити ступінь підготовленості студентів, але й бажанням удосконалити систему навчання.

Набуті у процесі вивчення того чи іншого предмета знання можуть здаватись студентові правильними і досить повними, хоча насправді, об'єктивно, це далеко не відповідає поставленим вимогам. Зазвичай тільки після перевірки та оцінки засвоєних знань, вмінь та навичок студент дізнається, що він знає і чого не знає або знає недостатньо, що йому треба зробити для покращання якості знань. Це дає можливість студенту зробити самостійні висновки щодо кращої організації свого навчального процесу. При цьому немаловажне значення має усвідомлення позитивного досвіду навчальної роботи кращих студентів групи. На цій підставі студент вирішує, якою за змістом і методикою має бути його подальша робота, на що потрібно звертати більше уваги для подальшого покращення навчання.

На сьогодні в сучасних умовах одним з важливих засобів підвищення ефективності навчального процесу є створення стимулюючої системи контролю навчальної роботи студентів.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, вмінь та навичок з фармацевтичної хімії у фаховому коледжі використовують різні методи і форми контролю. З цією метою використовують метод усного, письмового контролю, самоконтролю, а також метод самооцінки студентом.

На підготовчому етапі практичного заняття з фармацевтичної хімії викладачами практикується проведення усного контролю рівня оволодіння студентами теоретичним матеріалом, а саме фронтального опитування. Перевагою даного методу контролю є можливість залучення до активної розумової роботи усіх студентів групи. Для цього питання повинні допускати коротку форму відповіді, бути лаконічними, логічно пов'язаними між собою, дані в такій послідовності, щоб відповіді студентів у сукупності могли розкрити зміст розділу, теми. За допомогою фронтального опитування викладач має можливість перевірити виконання студентами домашнього завдання, виявити готовність групи до вивчення нового матеріалу, визначити сформованість основних понять, засвоєння нового матеріалу. Питання повинні мати переважно пошуковий характер, щоб спонукати студентів до самостійної

розумової діяльності. Цій вимозі відповідають, наприклад, питання таких видів: на встановлення послідовності дій, процесу, способу (“Що буде, якщо...”, “Як зміниться...”); на порівняння (“В чому різниця...”); на виявлення основних характерних рис, ознак чи якостей предметів, явищ (“Вкажіть властивості...”, “В яких випадках...”, “Які необхідні умови...”). Тому, на нашу думку, при проведенні фронтального опитування доцільно використовувати інтерактивні методи навчання, а саме “Ромашку Блума” або методи “Мікрофон” чи “Незавершене речення”.

Усне опитування проводиться у наступній послідовності:

- формулювання запитань (завдань) з вивченого матеріалу і вимог програми;
- підготовка студентів до відповіді і викладу знань;
- коригування викладачем кафедри викладених у процесі відповіді знань;
- аналіз і оцінювання викладачем відповіді [2].

Також обов’язковим методом перевірки знань на практичних заняттях є письмовий контроль – з’ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості, правильності, точності, вміння застосувати знання на практиці.

Перевагою такого методу є те, що за короткий період часу вдається оцінити знання багатьох студентів і є змога з’ясувати деталі й неточності у відповідях [3].

Для визначення рівня сформованості знань і вмінь з фармацевтичної хімії студентам пропонується пройти онлайн-тестування на сайті дистанційного навчання Буковинського державного медичного університету “MOODLE”. Для проходження тесту кожний студент має обмежений час, що не дає змоги шукати підказок у колег або в допоміжній літературі. Це дає можливість реально оцінити знання та вміння застосовувати їх на практиці. Після проходження тестування програма оцінює відповіді студентів і виставляє їм оцінку.

Тестовий контроль використовують з метою актуалізації знань перед викладанням нової теми, виведенням підсумкових оцінок, на групових заняттях, на заліку чи модулі, а також перед виконанням практичних навичок. Крім того, тести є засобом внутрішнього контролю для порівняння, визначення рівнів успішності окремих груп студентів, порівняльної характеристики різних форм і методів викладання [4].

Для перевірки вміння застосовувати отримані знання на практиці використовується розв’язування ситуаційних задач. Для цього етапу найкраще також застосовувати інтерактивні технології, наприклад, методи “Робота в малих групах”, “Каруселі”, “Кейс-метод” та ін. На практичному занятті студентам пропонуються ситуаційні задачі, які передбачають не тільки проведення розрахунків по знаходженню вмісту лікарської речовини, але й дається можливість побути в ролі експерта контрольно-аналітичної лабораторії і зробити висновок про якість досліджуваного препарату. Приклад ситуаційного завдання для проведення заняття: “При кількісному визначенні натрію хлориду (М.м. 58,44) методом зворотньої аргентометрії на титрування

надлишку 0,1М розчину срібла нітрату було витрачено 7,73мл 0,1М розчину амонію тіоціанату ($K=1,0000$); маса наважки субстанції 1,0222 г, об'єм 0,1М розчину срібла нітрату 25,0 мл ($K=1,0000$), об'єм мірної колби – 100,0 мл, об'єм піпетки – 10,0 мл. Розрахуйте процентний вміст натрію хлориду та зробіть висновок про якість препарату, якщо за вимогами ДФУ вміст речовини має бути не менше 99,0% і не більше 100,5%”.

Висновок.

Ефективність використання методів і форм контролю знань, умінь та навичок студентів залежить від їх вдалого вибору і включення в загальний процес навчання, а також умілого застосування педагогами. Застосування інтерактивних методів навчання робить контроль на практичному занятті більш ефективним за рахунок залучення до роботи всіх студентів, а також розвиває у них вміння до самоконтролю та самооцінювання.

Як показав досвід викладання фармацевтичної хімії у фаховому коледжі доцільно використовувати наступні методи контролю – усне фронтальне опитування для підготовчого етапу заняття і тестовий контроль для завершальної частини. Також нами запропоновано проводити тестування на базі дистанційного навчання “MOODLE”. При проведенні практичних занять добре себе зарекомендували інтерактивні методи навчання, такі як “Робота в малих групах”, “Карусель” та “Ромашка Блума”.

Список літератури

1. Зварич І. Засади педагогічного контролю і оцінки знань студентів / І. Зварич // Рідна школа. – 2004. – № 2. – С. 75–77.
2. Бойко А. М. Критерії оцінювання професійних досягнень майбутніх учителів з педагогічної практики // Педагогіка. Інтегрований курс теорії та історії педагогіки. Модульний зміст та розподіл навчального матеріалу / За ред. А. М. Бойко. – [2-е вид.]. – К., 2002. – Ч. 1. – 2002. – 370 с.
3. Зварич І. Проблема удосконалення контролю і оцінки знань студентів / І. Зварич // Рідна школа. – 2000. – № 10. – С. 43–45.
4. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України / А. М. Алексюк. – Київ, 1998. – 563 с.

***Annotation.** Qualitative training of the future medicinal specialists can not be carried out without competent selection of forms and methods of the control. Increased attention to the problem of monitoring of classes is caused not only due to the desire to determine the degree of readiness of students, but also due to the desire to improve the education system. In this article, the authors present different forms of control that are used at various stages of practical training in the teaching of pharmaceutical chemistry to students-pharmacists at the professional college of Bukovinian State Medical University.*

***Key words:** pharmaceutical chemistry, forms of monitoring, students-pharmacists, professional college.*